

op dezelfde plaats zingend werd aangetroffen, werd een broedgeval aangenomen. Hieronder de lijst met daarachter de aantallen paren van de twee voorafgaande jaren:

merel	12-12-14	tuinfluiter	4- 6- 6
zanglijster	3- 4- 4	rietzanger	1- 1- 2
grote lijster	1- 1- 0	bosrietzanger	0- 1- 2
huismus	2- 2- 2	spreeuw	33-12-13
ringmus	0- 0- 1	zwarte kraai	1- 1- 1
vink	1- 1- 1	kauw	6- 7-11
groenling	1- 0- 0	vlaamse gaai	2- 1- 1
heggemus	3- 3- 3	grote bonte specht	1- 1- 1
roodborst	3- 3- 5	groene specht	1- 0- 1
nachtegaal	5- 2- 4	fazant	0- 1- 0
winterkoning	4- 4- 6	meerkoet	2- 1- 1
boomkruiper	2- 0- 0	waterhoen	3- 2- 2
tjiftjaf	3- 5- 5	bosuיל	1- 1- 1
fitis	9- 6-11	houtduif	8-10-10
fluiter	1- 0- 0	tortel	3- 5- 4
grasmus	1- 1- 2	turkse tortel	3- 3- 1
spotvogel	1- 0- 0	koolmees	15-13-12
zwartkop	5- 7- 8	pimpelmees	10-10-12
wielewaal	1- 0- 0	glanskop	3- 1- 0
		staartmees	2- 1- 0

Enige opmerkingen bij deze lijst:

1. Dit jaar verschenen er half mei 2 fluitermannetjes. De ene kreeg gezelschap en zorgde voor nakroost. De ander bleef ondanks zeer lang zingen ongepaard.
2. De wielewaal is nu als broedvogel genoteerd omdat er een wielewaal steeds op dezelfde plaats gehoord werd en soms ook gezien. Een wijfje werd echter niet gezien. Gelet op de leefwijze in hoge boomkruinen valt het groene wijfje ook niet zo gauw op, zodat dit niet hoeft te betekenen dat er geen wijfje geweest is.
3. Dit voorjaar werd 3 x een kleine bonte specht gezien en gehoord. Er werd een nestholte gevonden met een veel kleinere opening dan van een grote bonte specht, maar na half mei is de soort niet meer gezien.
4. Een opvallend groot aantal spreeuwen viel te noteren. Wellicht heb ik vorig jaar niet nauwkeurig genoeg de vele boomholten geïnspecteerd. Nu werd een speciale telling gehouden toen de jongen luidruchtig waren. Maar dan nog lijkt me dat er een grote toename van het aantal broedparen te constateren valt. Zo werden dit jaar voor het eerst ook nestkasten bezet.
5. Evenals in de Noordduinen was er ook op Leeuwenhorst een toename van het aantal nachtegalen te bespeuren. Van enkele mannetjes had ik de indruk dat ze ongepaard bleven.
6. Verschillende keren in mei werd een paartje alarmerende boomvalken gezien. Waarschijnlijk broedden deze vogels aan de andere zijde van de Gooweg.
7. Enkele dagen verbleven op Leeuwenhorst ook grauwe Vliegenvangers en kleine barsijsjes.

J. v. Dijk

---o---o---o---o---o---o---

Nestkastencontrole Nieuw-Leeuwenhorst 1971.

Het aantal nestkasten werd in januari uitgebreid tot 46. Vooral ten noorden van de vijver werden enkele superselectieve kastjes geplaatst. Dit zijn kleine ongeverfde kastjes met een invliegopening die in ieder geval voor de koolmees te klein is. Helaas werden ook dit jaar weer enkele kasten door het publiek vernield. Een keer werd hier-

voor een paaltje van de wandelroute uit de grond gerukt, om hiermee een nestkast van de stam te slaan. Twee andere kasten verdwenen spoorloos.

Ook dit jaar werd er van de superselectieve nestkasten weinig gebruik gemaakt. Dit kan komen omdat de kastjes in bosjes hangen, die wat biotoop betreft minder geschikt zijn voor de kleinere mezen. Aannemelijk lijkt dit echter niet, daar de pimpelmees wel broedde in de "Wageningse-kasten" in de onmiddellijke omgeving. De 3 glanskoppen nestelden wel alle drie in ongeverfde kastjes, waarvan één paar in een superselectief kastje (hetzelfde als vorig jaar).

Dit jaar was er opnieuw slechts één tweede broedsel. In het westen van het land blijken tweede broedsels uitzonderingen te zijn. In de naald houtbossen van de Veluwe zijn tweede broedsels regel. De vogels beginnen er ook eerder te broeden.

Blijkbaar is het in het westen voldoende voor de instandhouding van de soort, één broedsel groot te brengen, terwijl in het oosten hiervoor twee broedsels nodig zijn. Misschien komt dit door de aanwezigheid van predatoren als sperwer en boommarter en de grotere sterfte als gevolg van de nachtvorst en de strengere winters.

Dit jaar was er ook een kast waarin 8 koolmezen en 2 pimpelmezen door een koolmezenpaartje werden groot gebracht. Waarschijnlijk is de pimpel door een in legnod verkerende koolmees verjaagd.

	aantal nesten	aantal eitjes	gemid- deld	aantal pulli	gemid- geld
koolmees	15	153	10,2	122	8,1
pimpelmees	10	108	10,8	76	7,6
glanskop	3	25	8,3	23	7,7
spreeuw	2	8	4	8	4

Vergeleken bij vorig jaar zijn deze cijfers zeer gunstig te noemen. Zowel het aantal bewoonde kasten als het gemiddelde aantal jongen is groter geworden. Daarbij moet bij de pimpel nog bedacht worden, dat één kast verlaten werd waardoor het gemiddeld aantal pulli beneden de 8 kwam. Waarschijnlijk is het goede broedseizoen te danken aan het goede weer in mei en juni (vrij veel zon, maar met voldoende regen). Vorig jaar waren deze maanden zeer droog.

Cijfers van voorgaande jaren:

	gemidd. aantal eitjes		gemidd. aantal pulli	
	1969	1970	1969	1970
pimpelmees	8	10,4	5,7	6,9
koolmees	8,5	8,5	6,6	7,5

J. v. Dijk

---x---x---x---x---x---x---x---

Ademnod.

Was in het vorig nummer de provincie Friesland onderwerp van een stukje nagenieten, deze keer is het een deel van Brabant en een stukje Limburg.

Deze zomer werd de vakantie doorgebracht in het plaatsje Sterksel, een kilometer of 12 van Eindhoven af.

Het dorp en de directe omgeving munten niet bepaald in schoonheid uit, maar in een straal van pakweg 5 kilometer daarbuiten kan men, wat prachtige natuurgebieden betreft, de plank niet misslaan.

Zuidwaarts gezien treffen we er tot Nederweert uitgestrekte naaldhoutbossen aan; via schijnbaar onaangeroerde heidevelden vinden we in het zuidwesten de boswachterij "Leende", een indrukwekkende verzameling van soms 20 meter hoge sparren waar geen einde aan schijnt te komen. Nog meer met de klok mee komen we via de visvijvers van Valkenswaard in het